



VELIKI BOŽIČNI INTERVJU
S PREMIJEROM

Andrej

Plenković

2018. bit će godina reformi. Evo kojih će šest biti ključne

Pred nama su dublje promjene u zdravstvu, obrazovanju,
mirovinskom sustavu, upravi, pravosuđu i poslovnom okruženju

✎ Razgovarao Goran Ogurlić ✉ Boris Kovačev/Hanza Media

Na kraju jedne politički iznimno uzbuđljive godine razgovarali smo s premijerom Andrejem Plenkovićem. U danu kad je imao sjednicu Vlade, organizirao je i božićno druženje s novinarima, sjednicu Vijeća za nacionalnu sigurnost, sastanak Predsjedništva HDZ-a te još desetak brzih sastanaka u uredu. Tome smo barem svjedočili čekajući na početak intervjua. Brojna su pitanja obilježila 2017. godinu, od političkog raskola s Mostom do slučaja Agrokor koji je i sada u fazi početka nagodbe vjerovnika obilježen nezadovoljstvima i prijetnjama. U takvoj je atmosferi pitanje i gdje su nestale najavljene reforme. Ipak, čini se da će Agrokor biti i glavna tema 2018. godine. O tome smo razgovarali s premijerom Plenkovićem.

■ Koji su pozitivni i negativni događaji u 2017. godini s kojima se suočila vaša Vlada? Koji su vaši argumenti onima koji tvrde da je ovo bila izgubljena godina?

- Godina je bila dinamičnija nego što smo očekivali. Osobito s obzirom na to da smo prije toga imali dva puta parlamentarne izbore u manje od godinu dana, notorno rušenje Vlade, neuspjelo preslagivanje, političku neizvjesnost, snažnu polarizaciju u



društvu, zabrinjavajući rast populizma itd. Takve okolnosti nužno su nametale potrebu za smirenjem i stabilnošću u društvu. Moja je politika, kao novog predsjednika HDZ-a a ubrzo potom i Vlade, bila da vratimo povjerenje u institucije, u političke stranke te da spustimo tenzije u društvu. Željeli smo se okrenuti bitnim temama: gospodarskim reformama i poboljšanju socijalne uključenosti.

Agrokor je nedvojbeno tema godine. Kriza u koncernu otvorila je brojna gospodarska, pravna i politička pitanja, postala je ogledalo tranzicije u posljednjih 25 godina. Način na koji smo upravljali ovom krizom bio je odgovoran jer smo brinuli o općem dobru - i građana i države - kako ne bi bilo lančanih posljedica za radnike i njihove obitelji, male poljoprivrednike, dobavljače i ostale gospodarske subjekte te cijeli financijski sustav. Imam dojam da u javnosti nismo dovoljno osvijestili što smo sve spriječili. Podsjećam, sve se događa bez angažiranja

sredstava iz državnog proračuna! Napor koji smo uložili je u svojoj biti transformacija modela poslovanja u hrvatskom gospodarstvu. Riječ je o prijelomnici koja je stvarni početak kraja hrvatske tranzicije.

Ujedno imamo iza sebe najbolju turističku sezonu, rast BDP-a, povećanje izvoza i industrijske proizvodnje, značajno smanjenje deficita, izlazak iz Procedure prekomjernog proračunskog manjka, ubrzano smanjenje javnog duga, lansiranje Strategije za uvođenje eura, ubrzanje aktivnosti za ulazak u Schengen, veću apsorpciju iz europskih fondova, Projekt Slavonija, povećanje zaposlenosti, rast plaća,

U ovakvim okolnostima i s ovakvim rezultatima o "izgubljenoj godini" uglavnom govori nedorasla, bezidejna i destruktivna oporba u kojoj dominiraju loši gubitnici, demagozi i jeftini populist

“Računajući na stabilnu parlamentarnu većinu koja je pokazala čvrstu koheziju, imamo temelje za poduzimanje reformskih procesa u 2018., jedinoj godini u ovom desetljeću bez ijednih izbora

povećanje mirovina, veće minimalne plaće, više roditeljne i roditeljske naknade, subencioniranje stambenih kredita, dizanje plaća državnim i javnim službenicima, sveobuhvatnu poreznu reformu koja je smanjila porezno opterećenje, aktivne mjere zapošljavanja, istinsko partnerstvo Vlade i županija koja ide za jačanjem decentralizacije, novu Strategiju nacionalne sigurnosti, Zakon o pravima hrvatskih branitelja, učinkovitije upravljanje državnom imovinom i državnim poduzećima itd.

U ovakvim okolnostima i s ovakvim rezultatima o "izgubljenoj godini" uglavnom govori nedorasla, bezidejna i destruktivna oporba u kojoj dominiraju loši gubitnici, demagozi i jeftini populist.

■ **Otvorile su se i neke stare priče: arbitraža Ina-MOL, arbitraža sa Slovenijom...**

- Točno, i to se dogodilo u posljednjih godinu dana, a nije posljedica odluka ni rada moje Vlade, ali se i s tim problemima odgovorno nosimo. Predmet Ina-MOL, odluku u kompromitiranom arbitražnom procesu između Slovenije i Hrvatske iz kojega je Hrvatska izašla, haašku presudu šestorici bosanskohercegovačkih Hrvata, odluku da raskinemo suradnju s Mostom jer su htjeli biti oporba u vlasti - što ne ide. Proveli smo uspješnu rekonfiguraciju vladajuće većine. Zbog odvažnog poteza HNS-a postigli smo dogovor s liberalnim demokratima. Naša suradnja je dobra i korisna za hrvatsku političku scenu i očuvanje stabilnosti. Cijelo vrijeme uz podršku manjinskih i drugih zastupnika parlamentarne većine, što izrazito cijenim. Nakon toga smo ostvarili i uvjerljivu pobjedu HDZ-a na lokalnim izborima.

■ **Jeste li propustili učiniti nešto što ste obećali?**

- Da smo, slikovito rečeno, imali mirnije more, mogli smo uložiti više napora kojim bismo išli dublje u promjene u zdravstvu, obrazovanju, mirovinskom sustavu, upravi, pravosuđu i poslovnom okruženju. Ovaj tjedan u Vladi smo održali intenzivan zatvoren seminar sa stručnjacima Svjetske banke. Prolazili smo kroz sve resore, dijagnosticirali gdje su problemi i tražili rješenja pripremajući se za izradu novog Nacionalnog programa reformi. Za ovu godinu možemo reći da smo se suočili s nizom situacija kriznog upravljanja, uključujući i slučajeve velikih prirodnih nepogoda: poplava, tuča, požara, suša. Računajući na stabilnu parlamentarnu većinu koja je pokazala čvrstu koheziju, imamo temelje za poduzimanje reformskih procesa u 2018., jedinoj godini u ovom desetljeću bez ijednih izbora. To je ono što Hrvatska treba i očekuje.

■ **Jedna od reformi je ona obrazovanja. Na čelu ste Posebnog stručnog povjerenstva za provedbu Strategije obrazovanja. Možete li objasniti na koji način mislite voditi to povjerenstvo?**

- Obrazovna reforma određuje budućnost Hrvatske i konkurentnost naših mladih na tržištu rada. S obzirom na važnost teme i potrebe za dinamiziranje procesa, namjerno sam preuzeo vođenje novog Posebnog stručnog povjerenstva koje smo konstituirali u četvrtak. Odmah smo donijeli dvije odluke: prva je da se 11. siječnja u javno savjetovanje šalje Akcijski plan za 2018. i 2019. godinu koji je pripremljen. Druga je da - zbog promijenjenih okolnosti s novim koalicijskim partnerom te kako bi se otvorio prostor za najširi konsenzus - idemo u novi natječaj za Ekspertnu radnu skupinu za provođenje

kurikularne reforme, koja će osigurati njeno provođenje na pluralistički način.

■ **Kako ocjenjujete funkcioniranje koalicije i stanje u Saboru? Kako doživljavate prijetnje da se prijedlozi HDZ-a neće uvažiti ako se ne ispune zahtjevi nekih koalicijskih partnera? Nedavni je primjer zastupnika Milorada Pupovca koji je rekao da**

neće podržati prijedlog novog NO-a HRT-a. Osjećate li pritisak jer nemate dovoljnu većinu, da možete biti opušteni ako je netko bolestan....

- Nitko ne smije biti bolestan (smijeh). Kao što sam rekao, na nesreću nekih - parlamentarna većina je vrlo solidna.

■ **Pa evo, i Milan Bandić se ljuti na vas pa blokira smjenu u Zagrebačkoj županiji.**

- Mislim da je suradnja u praksi jako dobra. Normalno je da ponekad naši koalicijski partneri artikuliraju donekle drukčije stavove, ali nikad s krupnim razmimoilaženjem. S našim partnerima izgradili smo povjerenje i zato su svi tu jer su prepoznali smjer, karakter i osnovna vrijednosna načela za koja se zalažemo. Parlamentarna većina sastaje se redovito svakog prvog utorka u mjesecu. Tada raspravljamo sve politički ključne teme prije glasovanja u Hrvatskom saboru. Svako glasovanje strateškog karaktera - o nepovjerenju Vladi, o ministrici Nadi Murganić, o rebalansu proračuna, o usvajanju proračuna i drugim zakonskim prijedlozima - bilo je uspješno.

■ **Hoće li ovaj politički sastav koalicije doživjeti kraj mandata? Očekujete li mogućnost da se i dio HSS-a priključi vladajućoj koaliciji?**

- Hoće. Zadržat ćemo političku stabilnost jer je ona preduvjet za gospodarski razvoj zemlje, a to je najbitnije za hrvatske ljude. Što se tiče HSS-a, i dalje smo otvoreni za suradnju. HSS je dio Europske pučke stranke, dio naše političke obitelji. Velik broj birača HSS-a su birači desnog centra. Dodao bih da između HSS-a i HDZ-a postoji razgranata suradnja na mnogim lokalnim razinama. Na vodstvu je HSS-a da razmotri svoje opcije i smjer politike kojim žele ići.

■ **Mogu li svjetonazorske razlike unutar koalicije biti prevladane i kako? HNS želi ratificirati Istanbulsku konvenciju, a čini se da u HDZ-u nema jedinstva oko tog pitanja.**

- HDZ i HNS su svjetonazorski različite, ali programski kompatibilne stranke. Svi smo suglasni da je nasilje nad ženama potpuno neprihvatljivo i da država ima zadaću boriti se protiv njega: spriječiti ga, učinkovito kažnjavati počinitelje i pružiti potporu žrtvama. Istanbulsku konvenciju o suzbijanju nasilja nad ženama potpisala je SDP-ova Vlada, ali je nije ratificirala, zbog čega ju je HDZ tada kritizirao. Hrvatska već primjenjuje velik dio mjera iz Konvencije. Moja je Vlada osnovala radnu skupinu i pokrenula javno savjetovanje o ratifikaciji, koja je pokazala da dio društva u nekim odredbama Konvencije vidi mogućnost redefiniranja rodni uloga utemeljenih na spolu. Želim razjasniti ključne točke prijedora i provesti otvorenu raspravu unutar stranke i među koalicijskim partnerima kako bi se otklonile nedoumice i osigurao najbolji model zaštite od obiteljskog nasilja.

■ **Jeste li zadovoljni time kako stranka funkcionira i kako se komunicira unutar stranke? Često u medijima izlaze neimenovani dužnosnici koji vas kritiziraju.**

- Vjerujem da i dugovječniji članovi HDZ-a vide i smatraju da u stranci vlada demokratsko ozračje te da se upravlja na transparentan način. Pritom mislim i na one koji anonimno puštaju off the record priče po medijima dok na sastancima nemaju primjedbi.

➔ nastavak na sljedećoj stranici



■ **Ipak, neke slučajeve koje ste mogli riješiti vrlo jednostavno neki su komentirali kao vašu slabost. Na primjer, župana Alojza Tomaševića koji se tereti za zlostavljanje u obitelji.**

- HDZ-ova tijela, Predsjedništvo i Nacionalno vijeće, sastaju se svaki mjesec, a Središnji odbor održan je prije dva tjedna. Na njemu je predsjednik EPP-a, Joseph Daul, održao izvrsno izlaganje o identitetu EPP-a, o tome gdje je Europa danas i koliko cijeni ulogu ovakvog HDZ-a. Vodite računa da je na naš prijedlog Politička skupština EPP-a početkom prosinca donijela odluku da se u Zagrebu održi izborni kongres EPP-a u jesen 2019. godine. Bit će to najveći međunarodni politički skup održan u Hrvatskoj, s više od 2000 izaslanika i čelnika naših sestrinskih stranaka, na kojem ćemo birati novo čelništvo najutjecajnije europske političke obitelji. Toliko o međunarodnoj percepciji HDZ-a.

Unutarstranačka komunikacija je otvorena. Kao predsjednik Vlade, zajedno s ministrima skoro svaki tjedan sudjelujem na Klubu HDZ-a u Hrvatskom saboru gdje predstavljamo prijedloge zakona koje upućuje Vlada.

Inače, nakon pobjede na parlamentarnim izborima u rujnu 2016. i uvjerljive pobjede na lokalnim izborima ove godine, sada se unutarstranački konsolidiramo, posebno nakon što smo uspješno zatvorili sve ranije financijske obveze nastale prije mog izbora na čelo HDZ-a. Modernizaciji stranke pridodijet će i izrada novog Statuta.

Što se tiče Tomaševića, Vlada nema zakonske ovlasti da ga smijeni s mjesta župana. Ako se optužbe pokažu točne, Tomašević ne može ostati na funkciji župana, ali ni član HDZ-a. Očekujem da preuzme odgovornost i shvati kako nije realno da uz takve optužbe obnaša dužnost župana. To je stav i najviših tijela stranke.

■ **Promovirali ste Karla Resslera u šefa skupine koja priprema novi Statut HDZ-a. Javnost je zainteresirana za njegovu biografiju. Što nam možete reći o svojem bliskom suradniku i promjenama u pomlađivanju stranke?**

- Drago mi je što postoji velik interes medija za pobježe informiranje o Karlu Ressleru i njegovoj generaciji HDZ-a. Riječ je o

pravniku, znanstveniku pred doktoratom i potpredsjedniku Mladeži EPP-a, odgovornom, mladom, obiteljskom čovjeku koji je moj savjetnik i koji će odlično voditi Radnu skupinu za izmjenu Statuta. HDZ posljednjih nekoliko godina kroz programe Političke akademije naše Zaklade, ali osobito uz zastupnike u Europskom parlamentu, ulaže u novu generaciju mladih političara koji su stekli značajno nacionalno i međunarodno iskustvo.

Uz nas su se politički razvijali naši suradnici. Među njima su ministar rada i mirovinskog sustava Marko Pavić, pomoćnik ministra prometa Josip Bilaver, saborski zastupnici Marijana Balić, Dragica Rošić, Domagoj Mikulić, Ante Bačić, a Tena Mišetić je zamjenica predstojnika mog Ureda. Tu je još i niz drugih vrijednih mladih ljudi, poput Marka Milića i Miroslava Smetiška, koji dijele vrijednosti i način rada blizak onome kako vidim desni centar te postupno preuzimaju sve veće odgovornosti.

■ **Tko se najviše bavi strankom sada kad je HDZ na vlasti: predsjednik, glavni tajnik, politički tajnik ili zamjenik predsjednika? Naime, može li predsjednik Sabora zbog svojih obveza ujedno pokriti i intenzivne obveze glavnog tajnika stranke?**

- Snažna struktura stranačke organizacije koja nadilazi jednu osobu ili funkciju. Svi - predsjednik, zamjenik predsjednika, glavni tajnik, politički tajnik i stranački potpredsjednici - bave se strankom u sklopu svojih nadležnosti. Ne smije se zaboraviti da je supsidijarnost jedno od temeljnih načela organizacije HDZ-a. Novo ustrojstvo stranačke središnjice na kojem se radi dodatno će pridonijeti učinkovitoj organizaciji koja odgovara potrebama suvremenog bavljenja politikom.

■ **Izbor čelnika Hrvatskog nogometnog saveza - kako komentirate izbor između samo jednog kandidata i smatrate li to legitimnim?**

- Protiv miješanja sam politike u sport. Jasno mi je da postoji percepcija dijela javnosti o povezanosti politike i

Nogometnog saveza. Problemi u nogometu nagomilali su se tijekom godina i morali bi se početi rješavati. Sport ne smije pridonositi tome da se stvaraju podjele između sjevera i juga zemlje, između klubova, nego upravo suprotno. Moramo se boriti i protiv navijačkog nasilja na čemu već rade ministar Davor Božinović, ministrica Blaženka Divjak i državna tajnica Janica Kostelić. Bilo bi dobro da je u izbornom procesu HNS učinio iskorak i imao više kandidata s programima. Reprezentacija ostvaruje sjajne rezultate, plasirali smo se na Svjetsko prvenstvo i nogomet bi trebao pozitivno utjecati na ozračje u društvu.

■ **Održali ste sastanak sa slovenskim premijerom Mirom Cerarom u Zagrebu. Ima li ikakvih komentara i pomaka?**

- Razgovori su bili otvoreni, a Hrvatska je pokazala spremnost na postizanje dogovora konstruktivnim pristupom kojemu je cilj pronaći rješenje prihvatljivo za obje države. Smatramo da moramo graditi naše dobrosusjedske odnose i naglašavati činjenicu da smo partneri u EU i saveznici u NATO-u. Realno gledajući, pitanje granice ima manji utjecaj na svakodnevni život naših sugrađana nego što se može zaključiti iz percepcije u javnosti.

Šest mjeseci prije izbora u Sloveniji manevarski prostor za pregovore, odnosno za odmicanje od stava da je provedba arbitražne presude jedino rješenje, čini se dosta ograničen. Hrvatska je predložila fleksibiliziranje stava, suzdržavanje od jednostranih poteza i izbjegavanje incidenata. Pritom vodimo računa o odluci Hrvatskog sabora iz srpnja 2015. slijedom koje nismo vezani arbitražnom presudom.

Ako se optužbe pokažu točnima, Tomašević ne može ostati na funkciji župana, ali ni član HDZ-a. Očekujem da preuzme odgovornost i shvati kako nije realno da uz takve optužbe obnaša dužnost župana

Stoga smo predložili slovenskoj strani obrise pravnog okvira u obliku protokola o granici u pet točaka: kopno, more, režim plovidbe, bilateralna komisija za identifikaciju granice i način prihvatanja dogovora. Ostavili smo prostor za daljnje razgovore na ekspertnoj i političkoj razini.

■ **Jeste li 'testirali' stav o razgraničenju sa Slovenijom unutar HDZ-a? Namjeravate li sazvati čelnike oporbenih stranaka nakon sastanka s Cerarom?**

- Sva ključna tijela stranke, kao i naši koalicijski partneri, detaljno su informirana o aktivnostima Vlade u odnosu na Sloveniju. S predstavnicima oporbe o toj smo temi razgovarali prije tri mjeseca, a prema potrebi ćemo razgovarati ponovno.

■ **Kakvu si je posredničku ulogu uzeo prvi potpredsjednik Europske komisije Frans Timmermans?**

- Ideja je predsjednika Komisije, Jean-Claudea Junckera, da njegov potpredsjednik Timmermans pomogne da Hrvatska i Slovenija pronađu obostrano prihvatljivo rješenje te smo u redovitom kontaktu.

■ **Čini se kako će se definitivno provesti namjera o otkupu MOL-ova udjela u Ini. Vlada, međutim, ne komunicira zašto ide u taj potez te kako će isplatiti MOL.**

- Vlada je sredinom prosinca pokrenula proces odabira financijskih savjetnika u vezi s mogućom kupnjom dionica Ine i mogućom naknadnom prodajom kupljenih dionica strateškom partneru.

Izravni poziv na podnošenje ponuda poslan je na adrese 18 uglednih institucija koje se bave takvim poslovima, s time da svoje ponude mogu podnijeti i drugi koji su zainteresirani. Konkretni zadaci savjetnika podijeljeni su u tri faze, i to na zadatke u fazi pripreme za transakciju, u fazi izvršenja transakcije kupnje dionica te potencijalno u fazi izvršenja transakcije naknadne prodaje dionica strateškom partneru. Rok za dostavu ponuda je 15. siječnja 2018. godine. Nakon temeljite analize pristiglih ponuda odabrat ćemo financijskog, tj. investicijskog savjetnika za taj posao.

Polazeći od činjenice da je Ina ključna strateška kompanija u energetske sektoru Hrvatske, od financijskih savjetnika očekujemo procjenu vrijednosti Ine te evaluaciju



“ Problemi u nogometu nagomilali su se tijekom godina i morali bi se početi rješavati. Sport ne smije pridonositi tome da se stvaraju podjele između sjevera i juga zemlje, između klubova, nego upravo suprotno

i razmatranje potencijalnih strateških partnera. Ono što je Vlada isticala od početka, a što je sadržano kao jedan od kriterija u pozivu financijskim savjetnicima, jest da se otkup Ininih dionica treba provesti bez povećanja javnog duga. Stoga od financijskih savjetnika očekujemo da na temelju analize i evaluacije vrijednosti MOL-ovih dionica u Ini predlože model mogućeg otkupa i kao drugu varijantu pronalazak strateškog partnera.

■ **Kako iz današnje perspektive komentirate najave ruskog Rosnjefta o partnerstvu s Vladom u otkupu Ine od MOL-a? Jeste li imali ikakve ponude i kontakte i smatrate li njihovu ponudu prihvatljivom?**

- Dobro je da postoji interes potencijalnih strateških partnera za Inu, ali zasad nisu pristigle konkretne ponude. Istaknuo bih da je važno što je s mađarskom stranom postignuta suglasnost i spremnost da se krene u proces otkupa. To je rekao i premijer Viktor Orbán tijekom našeg susreta u Budimpešti krajem studenoga, poručivši da se zalaže za brzo i pravično rješenje. Ponovio bih da Vlada ovom procesu pristupa ozbiljno i odgovorno, u skladu s najvišim standardima i najboljom praksom kod ovakve vrste transakcija.

■ **Kako gledate na objavljenu nagodbu u Agrokoru i kad očekujete rješenje? Ima li Vlada plan B u slučaju da do nagodbe**

ne dođe? Naime, vjerovnici su javno potrgali prijedlog nagodbe, čini se da dogovor nije na vidiku.

- Ovo je prvi nacrt nagodbe, a ne konačni tekst. Izvanredni povjerenik zajedno sa savjetnicima i u konzultacijama s vjerovnicima radi na prijedlogu nagodbe o kojoj će se još voditi brojni pregovori.

Premda je riječ o vrlo zahtjevnom procesu, zalažemo se za održivo rješenje koje će prihvatiti različite kategorije vjerovnika.

■ **Hoćemo li u 2018. godini više novca povući, nego uplatiti u europski proračun? I što Vlada konkretno misli donijeti građanima?**

- Hoćemo. Prema planu proračuna za 2018., u europski proračun uplatit ćemo 3,7 milijardi kuna, a ukupni planirani prihodi od pomoći EU iznose 13,6 milijardi kuna.

Želim podsjetiti da smo poreznom reformom već ove godine pridonijeli povećanju raspoloživog dohotka građanima kroz izmjenjenu poreznih stopa i poreznih razreda u sustavu poreza na dohodak te, prije svega, povećanjem osobnog odbitka. Posljednji statistički podaci govore da je prosječna plaća veća od 6000 kuna. Isto tako, smanjivanjem stope PDV-a na neke kategorije, prvenstveno na električnu energiju, također smo pridonijeli povećanju raspoloživog dohotka.

Nadalje, radi zaštite najugroženije skupine radnika i povećanja njihova dohotka, nedavno smo donijeli odluku o povećanju minimalne plaće na 3439 kuna za 2018., odnosno za pet posto, i to već drugu godinu zaredom, te smo jasno propisali da u minimalnu plaću ne ulaze povećanja plaće za prekovremeni rad, noćni rad, rad nedjeljom, rad blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zako-

nom određeno da se ne radi, a što se u praksi prije znalo događati. Podsjetit ću na to da je u punih devet godina, od početka 2008. do kraja 2016. minimalna bruto plaća povećana za svega 373 kune, dok je moja Vlada u svega 12 mjeseci, kroz dva uzastopna povećanja, minimalnu plaću podigla za 320 kuna.

Pokrenuli smo projekt subvencioniranja stambenih kredita i u srpnju 2017. donijeli zakon. Subvencioniranjem 50 posto rate stambenih kredita u prve četiri godine, uz produljivanje za još dvije godine za svako novorođeno ili usvojeno dijete, olakšava se stjecanje prve nekretnine i stambeno zbrinjavanje mladih.

Cilj je Vlade tim mjerama maksimalno aktivirati domaću radnu snagu te usmjeriti sredstva k trajnom zapošljavanju u privatnom sektoru. I niz drugih mjera je usmjeren na pokretanje malih i srednjih poduzeća, poticanje stranih ulaganja i promjenu poduzetničke klime u zemlji.

■ **U 2018. godini Vladu čekaju dvije velike odluke. Tko će graditi Pelješki most i čije ćemo borbene zrakoplove kupiti? Kada ćete donijeti konačnu odluku?**

- Na temelju analize svih ponuda i stručne valorizacije Hrvatskih cesta i nadležnoga Ministarstva prometa, najbolji ponuđač gradit će Pelješki most za koji smo dobili 357 milijuna bespovratnih sredstava, što će sigurno biti najvidljiviji pojedinačni projekt koji Europska unija sufinancira u Hrvatskoj. Što se tiče borbenih zrakoplova, želim zahvaliti potpredsjedniku Vlade Damiru Krstićeviću i nadležnim službama MORH-a na poslu koji je obavljen u proteklih osam mjeseci. Nakon saborskog odbora, prijedlog odluke ide na Vijeće za obranu, a potom će Vlada početkom 2018. donijeti konačnu odluku o najboljoj ponudi.

■ **Koji su naši stavovi o budućnosti Europske unije? Vidimo li se mi u budućim dubljim integracijama? Kako vidimo daljnje širenje EU prema našim susjedima? Kako im možemo pomoći, a istodobno zaštititi naše posebne interese? Primjerice, kako**

ćemo se postaviti prema Srbiji oko Poglavlja 23. o pravosuđu? Smatramo li i dalje da Srbija mora promijeniti zakon o univerzalnoj jurisdikciji oko čega ste se vi, predsjednice Vlade, snažno zalagali još dok ste bili europarlamentarac? Mi smo u Jutarnjem objavili iz nacrtu strategije Europske komisije o proširenju prema Zapadnom Balkanu kako Komisija želi da Crna Gora i Srbija do 2025. postanu članice EU. Kako mi vidimo tu strategiju?

- Već sam rekao da smo proeuropski orijentirana Vlada i želimo biti dio užeg kruga europskih zemalja koje žele tješnju suradnju. Stoga smo prošli tjedan na Europskom vijeću zajedno s još 24 članice EU pristupili Stalnoj strukturiranoj suradnji u području obrane i sigurnosti. Na tragu naših ambicija da se pridružimo eurozoni, Vlada je u četvrtak u Hrvatski sabor uputila prijedlog Zakona o potvrđivanju Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u Ekonomskoj i monetarnoj uniji. MUP je ubrzao sve aktivnosti u vezi s ispunjavanjem kriterija za pristupanje Schengenu. U kontekstu Brexita želimo dati doprinos jačanju europskog projekta, štiteći hrvatske interese.

Nova strategija proširenja EU, koju priprema Komisija, bit će objavljena početkom veljače 2018. godine. Smatram da se strategija mora odnositi na svih šest država jugoistočne Europe te da mora biti potvrđena perspektiva članstva u EU za sve države, bez obzira na njihov trenutni status u procesu približavanja Europskoj uniji. Posebnu pozornost i dalje ćemo posvećivati stabilnosti Bosne i Hercegovine te nužnim reformama koje bi ona trebala poduzeti te ćemo nastavljati podupirati njezin put prema EU. Taj je cilj dostižan samo ako se u Bosni i Hercegovini, kako u zakonima tako i u praksi, uistinu osigura jednakopravnost triju konstitutivnih naroda, a posebno Hrvata kao najmalobrojnijeg, za što je promjena izbornog zakona od najveće važnosti. Kao i druge zemlje, Srbija također treba ispuniti kriterije koji su navedeni za svako poglavlje. ✓